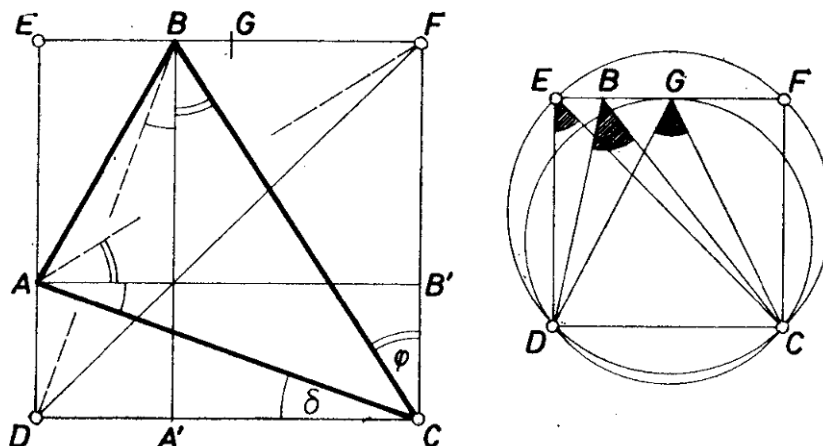

A vizsgált háromszög benne van a $C(r, p)$, $D(p, p)$, $E(p, r)$, $F(r, r)$ csúcsok által meghatározott négyzetben, mégpedig A a DE , B pedig az EF oldalon helyezkedik el. Jelöljük még a (q, p) , (r, q) koordinátájú pontokat A' -vel, B' -vel, ezek A , B -nek a négyzet DF átlójára vonatkozó tükröképei. Az $AB'CD$ téglalapban $B'AC \sphericalangle = ACD \sphericalangle$, és mivel ez a téglalap egybevágó az $A'BED$ téglalappal, ezek a szögek az $A'BD$ szöggel is egyenlők:

$$B'AC \sphericalangle = ACD \sphericalangle = A'BD \sphericalangle.$$

Hasonlóan kapjuk, hogy

$$B'AF \sphericalangle = BCF \sphericalangle = A'BC \sphericalangle.$$

Ezek szerint az ABC háromszög C -nél levő γ szöge és a BCD háromszög B -nél levő szöge 90° -ra egészítik ki egymást. Ez utóbbi biztosan nagyobb 45° -nál, hiszen B benne van a négyzet köré írható körben, így B -ből a CD oldal nagyobb szög alatt látszik, mint az E , F csúcsokból. A B -hez tartozó látószög akkor maximális, ha B azonos az EF oldal G felezőpontjával, ami a megengedett $q = \frac{1}{2}(p+r)$ esetben fordul elő. Különben ugyanis B a CDG háromszög köré írható körön kívül helyezkedik el, hiszen ez a kör G -ben érinti az EF egyenest. Mivel $\cos CGD \sphericalangle = 0,6$, $CGD \sphericalangle = 53,13^\circ$, így azt kaptuk, hogy

$$(1) \quad 36,87^\circ \leq \gamma < 45^\circ.$$

Az ABC háromszög B -nél levő β szöge nagyobb a CBD szögnél, hiszen tartalmazza azt. Emiatt $\beta > 45^\circ$ és $\beta + \gamma > 90^\circ$, vagyis az ABC háromszög A -nál levő α szöge kisebb 90° -nál. Mivel α viszont nagyobb az ACF háromszög A -nál levő szögénél, $\alpha > 45^\circ$ és $\alpha + \gamma > 90^\circ$, vagyis $\beta < 90^\circ$. Tehát

$$(2) \quad 45^\circ < \alpha, \quad \beta < 90^\circ.$$

II. megoldás. Jelöljük az ACD , BCF szögeket δ -val, φ -vel, ezek tangensét λ -val, μ -vel:

$$\lambda = \operatorname{tg} \delta = \frac{q-p}{r-p}, \quad \mu = \operatorname{tg} \varphi = \frac{r-q}{r-p},$$

vagyis λ, μ pozitívak és $\lambda + \mu = 1$. A tangens függvényre vonatkozó addíciós képlet szerint

$$\operatorname{ctg} \gamma = \operatorname{tg} (90^\circ - \gamma) = \operatorname{tg} (\delta + \varphi) = \frac{\lambda + \mu}{1 - \lambda\mu},$$

tehát $\operatorname{tg} \gamma = 1 - \lambda\mu$. Így $\operatorname{tg} \gamma$ mindenestre kisebb, mint 1, és a $\lambda + \mu = 1$ feltétel miatt $\lambda = \mu = \frac{1}{2}$ mellett minimális az értéke, amikor is $\operatorname{tg} \gamma = \frac{3}{4}$, amiből γ -ra ismét az (1) alatti határokat kapjuk. Ugyancsak az addíciós képlet szerint

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{\operatorname{tg} CAB' \sphericalangle + \operatorname{tg} B'AB \sphericalangle}{1 - \operatorname{tg} CAB' \sphericalangle \operatorname{tg} B'AB \sphericalangle} = \frac{\lambda + \frac{\mu}{\lambda}}{1 - \mu} = 1 + \frac{\mu}{\lambda^2},$$

és hasonlóan kapjuk, hogy $\operatorname{tg} \beta = 1 + \frac{\lambda}{\mu^2}$. Tehát $\operatorname{tg} \alpha, \operatorname{tg} \beta$ nagyobb egynél, amiből α -ra és β -ra a (2) alatti határokat kapjuk. Ha λ tart 0-hoz, $\operatorname{tg} \alpha, \operatorname{tg} \beta, \operatorname{tg} \gamma$ értéke rendre ∞ -be, 1-hez, 1-hez tart, tehát α értéke 90° -hoz, β és γ pedig 45° -hoz tart. Ha pedig μ tart 0-hoz, akkor β tart 90° -hoz és α, γ tart 45° -hoz. Eszerint az (1), (2) határok nem javíthatóak.